

VERVOLGONDERZOEK BESCHERMDE NATUUR KLEIN HOEKELUMSEWEG 2 BENNEKOM

Toetsing Wet natuurbescherming, onderdeel
soortenbescherming

VERVOLGONDERZOEK BESCHERMDE NATUUR

Klein Hoekelumseweg 2 Bennekom

Toetsing Wet natuurbescherming, onderdeel
soortenbescherming

NATUURBALANS – LIMES DIVERGENS BV

Radboud Universiteit, Toernooiveld 1
Postbus 6508, 6503 GA Nijmegen

T (024) 352 88 01

In opdracht van: Gemeente Ede

Opgesteld door: S. van de Koppel MSc
Projectnummer: 17-052

Datum: 12 oktober 2017

adviesbureau voor natuur & landschap

info@natuurbalans.nl
www.natuurbalans.nl

Rapporttitel	
Vervolgonderzoek beschermde natuur Klein Hoekelumseweg 2 Bennekom. Toetsing Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming	
Getekend voor akkoord	
Naam en functie van vertegenwoordigingsbevoegde	drs. R.F.M. Krekels directeur-grootaandeelhouder
Handtekening	
Datum	12 oktober 2017

Colofon

© 2017 Natuurbalans - Limes Divergens BV / Gemeente Ede

Tekst en samenstelling: S. van de Koppel MSc

Eindverantwoordelijk: drs. R.F.M. Krekels

Met medewerking van: P. Kroon MSc & drs. P. van Hoof

Projectnummer: 17-052

In opdracht van: Gemeente Ede

Foto's omslag: impressies ingreeplocatie Klein Hoekelumseweg 2 Bennekom (P. Kroon)

Wijze van citeren: Van de Koppel, S., 2017. Vervolgonderzoek beschermde natuur Klein Hoekelumseweg 2 Bennekom. Toetsing aan de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van gemeente Ede en Natuurbalans - Limes Divergens BV noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd. Gegevens die afkomstig zijn uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurbalans - Limes Divergens BV. Gemeente Ede vrijwaart Natuurbalans - Limes Divergens BV voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

INHOUD

1	INLEIDING	5
2	BESCHRIJVING VOORGENOMEN INGREEP.....	7
2.1	Ingreplocatie en onderzoeksgebied	7
2.2	Werkzaamheden en toekomstig gebruik.....	9
3	ONDERZOEKSMETHODE.....	11
3.1	Bronnenonderzoek.....	11
3.2	Veldonderzoek vleermuizen en steenmarter.....	11
3.3	Opzet toetsing.....	12
4	TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING.....	13
4.1	Vaatplanten en mossen.....	13
4.2	Vleermuizen.....	13
4.3	Grondgebonden zoogdieren.....	15
4.4	Broedvogels	15
4.5	Reptielen.....	17
4.6	Amfibieën	17
4.7	Vissen	18
4.8	Ongewervelden.....	18
5	CONCLUSIES.....	19
5.1	Consequenties natuurwetgeving	19
5.2	Mitigerende maatregelen.....	19
5.3	Samenvatting.....	20
6	BRONNEN	21

1 INLEIDING

Aanleiding

Gemeente Ede is voornemens om het perceel Klein Hoekelumseweg 2 te Bennekom te verkopen aan een hoveniersbedrijf. De gebouwen op het terrein worden gesloopt en het perceel wordt opnieuw ingericht.

Realisatie van de voorgenomen ingreep kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen uit de *Wet natuurbescherming*¹ (in het vervolg Wnb), die onder andere de bescherming regelt van dier- en plantensoorten (onderdeel soortenbescherming) en Natura 2000-gebieden (onderdeel gebiedsbescherming). Daarom is een quick scan beschermde natuur uitgevoerd (Van de Koppel 2017).

Uit de quick scan is gebleken dat het verspreidingsbeeld van vleermuizen en steenmarter op de ingreeplocatie en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep niet actueel en niet volledig is. Vervolgonderzoek is nodig en heeft betrekking op onderzoek naar vleermuis-verblijven conform het vleermuisprotocol en een kelderinspectie.

Probleemstelling

Een actueel en/of volledig verspreidingsbeeld van beschermde natuurwaarden op de ingreeplocatie of binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep ontbreekt. Hierdoor is niet duidelijk of er een kans bestaat op overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb.

Opdrachtformulering

Op verzoek van gemeente Ede heeft Natuurbalans - Limes Divergens BV vervolgonderzoek uitgevoerd ten aanzien van vleermuizen en steenmarter en, aan de hand van de resultaten van dit onderzoek, de voorgenomen ingreep getoetst aan de Wnb.

Doelstelling

Doel van het onderzoek is het verschaffen van inzicht in eventuele consequenties van de voorgenomen ingreep met betrekking tot de Wnb onderdeel soortenbescherming. Het onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

Traject Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

1. Komen op de ingreeplocatie beschermde soorten voor of kunnen deze hier worden verwacht?
2. Wat zijn eventuele negatieve effecten van de voorgenomen ingreep op deze beschermde soorten?
3. Op welke wijze kunnen eventuele negatieve effecten voorkomen of beperkt worden?
4. Is er een kans op overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 3.1 (soorten Vogelrichtlijn), 3.5 (soorten Habitatrichtlijn) of 3.10 (andere soorten)?
5. Is een ontheffing van de Wnb nodig?

¹ De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Uit de quick scan (Van de Koppel 2017) is reeds gebleken dat nadere toetsing en vergunningverlening ten aanzien van de Wnb onderdeel gebiedsbescherming (Natura 2000) niet aan de orde is. Dit onderdeel komt dan ook verder niet aan bod in voorliggende rapportage.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft ligging en begrenzing van de ingreeplocatie en gaat in op de voorgenomen ingreep. In hoofdstuk 3 volgen opzet en uitvoering van het voorliggende onderzoek. In hoofdstuk 4 wordt de voorgenomen ingreep getoetst aan de Wnb onderdeel soortenbescherming. In hoofdstuk 5 worden de belangrijkste conclusies op een rij gezet.

2 BESCHRIJVING VOORGENOMEN INGREEP

2.1 INGREEPLOCATIE EN ONDERZOEKSGBIED

De ingreeplocatie betreft het perceel Klein Hoekelumseweg 2 te Bennekom, gemeente Ede, en bevindt zich ten noorden van de bebouwde kom van Bennekom en direct ten zuiden van de rijksweg A12. In figuur 1 is de globale ligging van de ingreeplocatie weergegeven. De kadastrale begrenzing van het perceel is weergegeven in figuur 2.

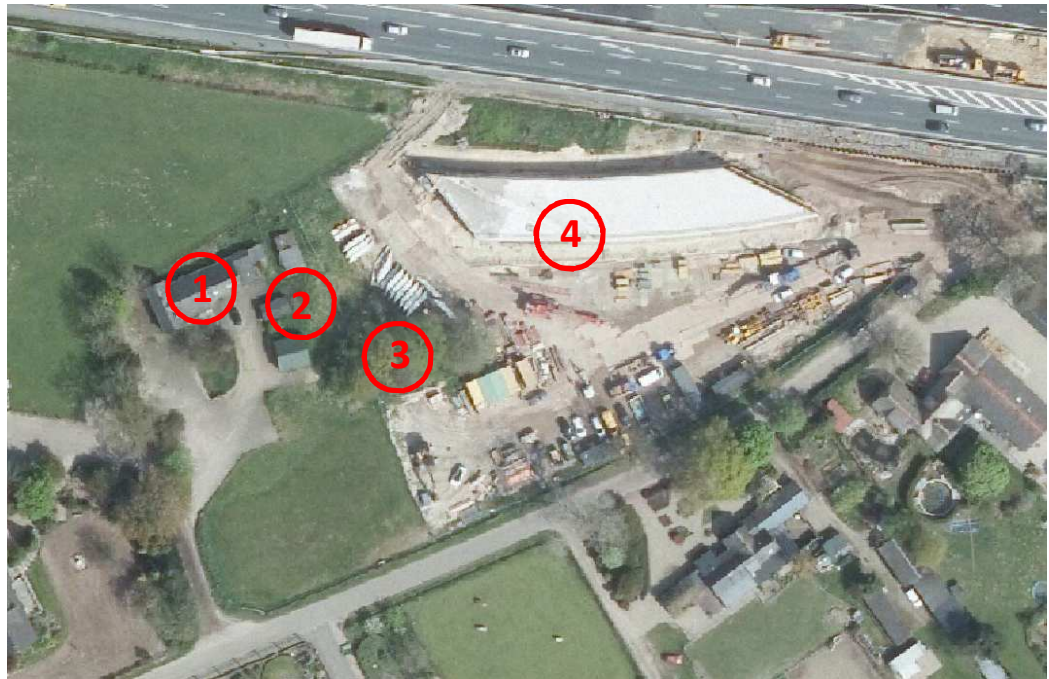
Op het westelijke deel van het perceel staan een woonhuis en enkele schuren. Rondom het woonhuis staan diverse bomen. Het gehele oostelijke deel van het perceel is recent gebruikt als bouwterrein voor de onderdoorgang van de Parklaan onder de A12. Hier bevinden zich geen groenstructuren meer, met uitzondering van een boomgroep (oude eiken met ondergroei van braam en ruigte) direct ten zuidoosten van het woonhuis. De verschillende elementen op het perceel zijn weergegeven op de luchtfoto in figuur 3.

Figuur 1. Globale ligging ingreeplocatie Klein Hoekelumseweg 2 Bennekom (rode cirkel), gemeente Ede.

Figuur 2. Kadastrale begrenzing perceel Klein Hoekelumseweg 2 Bennekom, gemeente Ede.

Figuur 3. Luchtfoto ingreeplocatie Klein Hoekelumseweg 2 Bennekom, gemeente Ede. Op de luchtfoto zijn de verschillende elementen op het terrein zichtbaar: 1. Woonhuis met enkele bomen eromheen, 2. Schuren, 3. Groep oude eiken met ondergroei van braam en ruigte, 4. De overige groenstructuren in het oostelijke deel van het perceel zijn reeds verwijderd vanwege de onderdoorgang van de Parklaan onder de A12.

2.2 WERKZAAMHEDEN EN TOEKOMSTIG GEBRUIK

Het perceel wordt verkocht aan en verder ontwikkeld door een hoveniersbedrijf. De ingreep heeft betrekking op de sloop van alle bebouwing (woonhuis en schuren), kap van het groepje oude eiken en herinrichting van het perceel. Daarbij wordt nieuwbouw gepleegd en diverse groenstructuren ontwikkeld. In figuur 4 is het bouwplan van de ingreeplocatie opgenomen, waarin de toekomstige situatie is gevisualiseerd.

Het toekomstig gebruik bestaat uit de bedrijfsvoering van het hoveniersbedrijf. Op het perceel vindt opslag plaats van materieel in de bedrijfsloods. Daarnaast vindt buitenopslag op het perceel plaats van groen, zand, etc. zoals weergegeven op het bouwplan in figuur 4. Op het oostelijke deel van het terrein wordt een kwekerijgedeelte ontwikkeld.

De sloop van de huidige bebouwing en kap van het groepje eiken is gepland vanaf het najaar van 2017. Aansluitend wordt de nieuwbouw ontwikkeld en het perceel verder ingericht.

Figuur 4. Bouwplan perceel Klein Hoekelumseweg 2 Bennekom, gemeente Ede.

3 ONDERZOEKSMETHODE

3.1 BRONNENONDERZOEK

Voor het onderzoek geldt de quick scan van Van de Koppel (2017) als uitgangspunt. Daarvoor zijn archiefgegevens verzameld van beschermde planten en dieren in de omgeving van de ingreeplocatie. In de eerste plaats is hiervoor de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Deze databank bevat waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren in Nederland. De NDFF-aanvraag is gedaan op 2 februari 2017 en bevat alle waarnemingen van beschermde soorten over de afgelopen 10 jaar. Aanvullend zijn waarnemingen geraadpleegd van het natuuronderzoek ten behoeve van de ontwikkeling van de Parklaan en kazerneterreinen (Van de Koppel & Van Hoof, 2015).

3.2 VELDONDERZOEK VLEERMUIZEN EN STEENMARTER

Verblijfplaatsen vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van batdetectors (type Pettersson D240x met opnameapparatuur). Hiermee kunnen de hoogfrequente geluiden, die vleermuizen ten behoeve van echolocatie uitzenden, omgezet worden in voor mensen hoorbaar geluid. Deze geluiden zijn soortspecifiek. Sommige soortgeluiden zijn moeilijk te herkennen in het veld. In dergelijke gevallen zijn geluidsopnamen (sonogrammen) gemaakt, die achteraf met behulp van een speciaal computerprogramma (BatSound) zijn geanalyseerd.

Het onderzoek focuste op verblijfplaatsen in de te slopen bebouwing en te kappen bomen. Conform het vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging 2017) is het onderzoek in één ochtendronde en één avondronde uitgevoerd in de kraamperiode (half mei – half juli) en twee avondronden in de baltsperiode (half augustus – half september). Tabel 1 geeft een totaaloverzicht van het onderzoek naar vleermuizen.

Tabel 1. Overzicht vleermuisonderzoek Klein Hoekelumseweg 2 Bennekom.

Periode	Type onderzoek	Data
Mei-juli	Verblijfplaatsen (1 ochtendronde)	23 juni 2017
Mei-juli	Verblijfplaatsen laatvlieger (1 avondronde)	22 mei 2017
Aug-sep	Paarplaatsen (2 avondrondes)	28 augustus 2017, 19 september 2017

Gebouwinspectie

De kelder en zolder van het woonhuis op het perceel zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats van vleermuizen. Ook aanwezigheid van steenmarter is op voorhand niet uitgesloten. Daarom is op 22 mei 2017 een gebouwinspectie uitgevoerd waarbij gezocht is naar sporen van deze soorten op de zolder en in de kelder van het woonhuis.

3.3 OPZET TOETSING

Toetsing aan de Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

Door middel van een effectanalyse wordt onderzocht of de voorgenomen ingreep leidt tot negatieve effecten op beschermde soorten. Daarbij wordt in de Wnb onderscheid gemaakt in drie beschermingsregimes:

- 1) Soorten Vogelrichtlijn (§ 3.1 Wnb): alle van nature in Nederland in het wild levende vogels.
- 2) Soorten Habitatrichtlijn (§ 3.2 Wnb): alle soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het Verdrag van Bern en bijlage II van het Verdrag van Bonn.
- 3) Andere soorten (§ 3.3 Wnb): alle soorten die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden met uitzondering van vrijstellingen.

Indien uit de effectanalyse blijkt dat er een kans is op overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb zijn vervolgstappen nodig:

- a) Treffen van maatregelen om negatieve effecten te voorkomen.
- b) Werken volgens een goedgekeurde gedragscode.
- c) Aanvragen van een ontheffing van de Wnb.

a. Treffen van maatregelen

Door het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen, verminderd of hersteld. Daarbij kan het gaan om mitigerende maatregelen (voorkomen of verminderen van effecten of herstel op de locatie van handeling) of om compenserende maatregelen (herstel of verbetering op een andere locatie).

b. Werken volgens goedgekeurde gedragscode

Handelingen in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting leiden niet tot overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 indien deze handelingen aantoonbaar worden uitgevoerd conform een goedgekeurde gedragscode. In dat geval is geen ontheffing nodig.

c. Ontheffing Wnb ten aanzien van beschermde soorten

Kan overtreding van verbodsbepalingen - ondanks voorgaande stappen - niet geheel worden voorkomen en geldt er geen vrijstelling, dan is ontheffing van de verbodsbepalingen nodig. Een ontheffing kan uitsluitend worden verleend onder de volgende voorwaarden:

1. Er is geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een wettelijk belang.
3. Er is geen verslechtering/afbreuk van de staat van instandhouding van beschermde soorten.

Het aanvragen van een ontheffing voor soorten kan op twee manieren: 1) een afzonderlijke ontheffing aanvragen bij provincie Gelderland of 2) als onderdeel van de omgevingsvergunning bij de gemeente.

4 TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

4.1 VAATPLANTEN EN MOSSEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

In de omgeving van de ingreeplocatie zijn geen waarnemingen van beschermde planten- en mossensoorten bekend. In Van de Koppel & Van Hoof (2015) zijn nog wel waarnemingen in de omgeving opgenomen van steenanjer en rapunzelklokje. Met de inwerkingtreding van de nieuwe Wnb per 1 januari 2017 hebben deze soorten hun beschermde status verloren en zijn daarmee niet relevant voor verdere toetsing.

Gedurende het veldbezoek is gebleken dat de ter plaatse heersende omstandigheden niet geschikt zijn om als groeiplaats voor beschermde soorten te fungeren. Het perceel is te voedselrijk voor dergelijke soorten en deels kaal werkterrein voor de onderdoorgang van de Parklaan onder de A12.

Negatieve effecten van de ingreep

Met het ontbreken van beschermde planten- en mossensoorten zijn negatieve effecten op deze soortgroepen als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Het voorkómen van negatieve effecten is dan ook niet aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vaatplanten en mossen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor vaatplanten en mossen is daarmee niet aan de orde.

4.2 VLEERMUIZEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

De omgeving van de ingreeplocatie is onderdeel van het leefgebied van vleermuizen. Gedurende het vleermuisonderzoek zijn met name gewone dwergvleermuizen waargenomen. Andere soorten, in lagere aantallen, zijn rosse vleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Uit het onderzoek zijn geen elementen naar voren gekomen die te classificeren zijn als essentieel foerageergebied.

Op de mogelijke aanwezigheid van de overige beschermde elementen in de vorm van vliegroutes en verblijfplaatsen wordt in het vervolg ingegaan.

Vliegroutes

Op het perceel zelf zijn geen lijnvormige elementen aanwezig die dienst kunnen doen als vliegroute van vleermuizen, zoals ook bevestigd wordt door de resultaten van het vleermuisonderzoek. Wel is door Van de Koppel & Van Hoof (2015) vastgesteld dat de Hoekelumse Brinkweg door gewone dwergvleermuizen wordt gebruikt als vliegroute. Deze vliegroute grenst direct aan de ingreeplocatie. De dieren vliegen 's avonds vanuit westelijke richting via de Hoekelumse Brinkweg. Ze vervolgen de weg in oostelijke richting, parallel aan de snelweg. Een aantal dieren buigt hier af in zuidelijke richting om in het daar gelegen bos te gaan jagen.

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen aanwezig zijn in bebouwing en bomen. In het woonhuis op de Klein Hoekelumseweg 2 zijn verschillende mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld, zoals de kelder, zolder en invliegopeningen in gevel en dak. Tevens is het groepje oude eiken in potentie geschikt als verblijfplaats. Daarom is een gebouwinspectie en vleermuisonderzoek conform het vleermuisprotocol uitgevoerd.

Uit het vleermuisonderzoek is gebleken dat er geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing en bomen binnen het onderzoeksgebied. Waarnemingen beperkten zich tot foeragerende en overvliegende vleermuizen. Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van verblijfplaatsen aangetroffen, zoals zwermende of in-/uitvliegende dieren.

Bij de gebouwinspectie is op de zolder en in de kelder gezocht naar sporen van vleermuizen en steenmarter (zie § 4.3 voor de resultaten ten aanzien van steenmarter). De kelder is niet permanent toegankelijk voor vleermuizen. Ten tijde van de quick scan (8 februari 2017) was de kelder wel toegankelijk. Echter, bij de gebouwinspectie (22 mei 2017) was het kelderraam afgesloten, waardoor deze niet meer toegankelijk was voor vleermuizen. In de kelder zijn geen sporen aangetroffen dat vleermuizen aanwezig zijn (geweest). Er was geen mest aanwezig en er bevonden zich veel spinnenwebben. Geconcludeerd kan worden dat de kelder niet gebruikt wordt door vleermuizen.

Op de zolder zijn enkele (maximaal vijf) keutels van vleermuizen aangetroffen. Daarnaast werden ook afgebeten vleugels van dagpauwoog gevonden. Deze zaken wijzen op de aanwezigheid van grootoorvleermuis. De beperkte hoeveelheid sporen duidt erop dat het waarschijnlijk om één individu gedurende korte tijd ging, vermoedelijk al langer geleden. In de huidige situatie is de zolder namelijk volledig afgesloten voor vleermuizen. De ramen zitten dicht en er zijn verder geen openingen. Momenteel is er dan ook geen sprake van verblijfplaatsen op zolder. Bovendien is het landschap rondom de woning in de huidige situatie ongeschikt voor gewone grootoorvleermuis. Er is reeds veel beplanting verwijderd, waardoor een open landschap resteert en de woning met bosje redelijk geïsoleerd ligt.

Negatieve effecten van de ingreep

Vliegroutes

De vliegroute bevindt zich buiten de begrenzing van de ingreeplocatie. In de huidige situatie ligt de vliegroute ter plaatse van de ingreeplocatie in een vrij open deel van het landschap waar reeds sprake is van een bepaalde mate van verstoring van de A12 (licht en geluid). Externe effecten op de vliegroute zullen dan ook zeer beperkt zijn. Alleen overmatig gebruik van verlichting tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie kan leiden tot verstoring van de vliegroute, wat van invloed kan zijn op de functionaliteit van voortplantings- of rustplaatsen.

Verblijfplaatsen

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in de bebouwing en de bomen op het perceel. Sloop van de bebouwing, kap van de bomen en herinrichting van het perceel heeft dan ook geen invloed op de functionaliteit van voortplantings- of rustplaatsen van vleermuizen.

Voorkómen van negatieve effecten

Er dient terughoudend omgegaan te worden met verlichting gedurende de werkzaamheden en in de gebruiksfase. Het spaarzaam toepassen van licht en voorkomen van uitstraling naar de omgeving zijn daarbij van belang.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vleermuizen worden niet overtreden, mits de voorgestelde mitigerende maatregel wordt getroffen. Een ontheffing van de Wnb voor vleermuizen is daarmee niet aan de orde.

4.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

In de NDFF zijn waarnemingen opgenomen van boommarter, das, eekhoorn en steenmarter in de omgeving van de ingreeplocatie. Van boommarters en dassen zijn geen sporen aangetroffen op de ingreeplocatie. Er zijn geen dassenburchten of geschikte nestbomen voor boommarter aanwezig. Ook wordt het perceel niet gebruikt als foerageergebied. Deze soorten zijn dan ook meer gebonden aan de nabijgelegen Veluwe.

De ingreeplocatie kan onderdeel uitmaken van het leefgebied van eekhoorn. Echter, essentiële onderdelen van het leefgebied zijn niet aanwezig. Bomen zijn slechts beperkt aanwezig op de ingreeplocatie en hierin zijn geen nesten of andere sporen van de soort aangetroffen.

Steenmarters zijn gebonden aan bebouwing. Op voorhand kon dan ook niet uitgesloten worden dat verblijfplaatsen van steenmarter aanwezig zijn in de kelder en/of op de zolder. Daarom is bij de gebouwinspectie eveneens gelet op sporen (met name mest) van steenmarters. Deze zijn niet aangetroffen.

Geconcludeerd kan worden dat er geen beschermde elementen van het leefgebied van steenmarters aanwezig zijn op de ingreeplocatie.

Negatieve effecten van de ingreep

Met het ontbreken van beschermde onderdelen van het leefgebied van grondgebonden zoogdiersoorten zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Het voorkómen van negatieve effecten is dan ook niet aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van grondgebonden zoogdieren worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor grondgebonden zoogdieren is daarmee niet aan de orde.

4.4 BROEDVOGELS

Wettelijke status

Bij uitvoering van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels, dat globaal loopt van maart tot en met juli. Tijdens het broedseizoen

vallen namelijk bewoonde nesten onder de reikwijdte van artikel 3.1 en 3.5² van de Wnb en zijn daardoor beschermd.

Een nest is de plek die vogels vervaardigen om de eieren uit te broeden en de jongen te verzorgen. Voor een verdere aanscherping van het begrip 'nest' wordt onderscheid gemaakt tussen broedseizoenen en niet-broedseizoenen.

Nesten jaarrond beschermd

Van een aantal vogels is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Zo vallen de nesten van roofvogels, uilen (met uitzondering van bosuil), gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, ooievaar en roek het hele jaar onder de definitie van 'voortplantingsplaats of rustplaats' in art. 3.1 en 3.5 van de Wnb³. Deze nesten zijn, voor zover niet permanent verlaten, jaarrond beschermd.

Nesten beschermd tijdens broedseizoen

Nesten van de overige vogelsoorten vallen buiten het broedseizoen niet onder de definitie van 'nesten, rustplaatsen of voortplantingsplaatsen' zoals benoemd in artikel 3.1 en 3.5 van de Wnb. Ze worden namelijk het daaropvolgende broedseizoen niet weer in gebruik genomen en zijn buiten het broedseizoen niet van belang voor de instandhouding van de soort.

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Potentieel geschikte broedlocaties voor vogels zijn aanwezig in bomen, struiken en de bebouwing op de ingreeplocatie.

Nesten die ook buiten het broedseizoen vallen onder de definitie van 'voortplantingsplaats of rustplaats' (jaarrond beschermde nesten), worden niet verwacht op de ingreeplocatie. Huismussen komen veel voor in de omgeving, zo bleek tijdens het veldbezoek voor de quick scan reeds. Op het perceel zelf zijn echter geen waarnemingen van de soort gedaan. Aangezien huismussen vrij honkvast zijn en zich ook in de winter in de omgeving van de nestlocaties bevinden, wordt niet verwacht dat de soort broedt in de betreffende bebouwing.

Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep

Gedurende het broedseizoen kan het kappen van bomen, slopen van bebouwing en het uitvoeren van graafwerkzaamheden in ruigtes leiden tot beschadiging van nesten van broedende vogels.

Voorkómen van negatieve effecten

Om negatieve effecten ten aanzien van broedvogels te voorkomen, dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van aanwezige broedvogels (globaal maart tot en met juli). Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Als alternatief kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om de ingreeplocatie voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels om er te broeden. Dit kan door het rooien van bomen en struiken, het zeer kort houden van overige vegetaties en door het slopen van de bebouwing. Dergelijke maatregelen dienen uitsluitend voor het voorkómen van vestiging, niet voor het bestrijden van al aanwezige broedgevallen. Op deze wijze wordt

² Onder artikel 3.5 vallen ook vogelsoorten uit de Verdragen van Bern en Bonn; deze soorten mogen niet opzettelijk verstoord worden. Alle overige vogelsoorten vallen onder artikel 3.1; deze soorten mogen eveneens niet verstoord worden, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

³ Hoewel nog niet officieel vastgesteld, blijft de lijst van soorten met een jaarrond beschermd nest onder de Wnb naar verwachting onveranderd ten opzichte van de Flora- en faunawet.

voorkomen dat broedvogels gaan broeden op de ingreeplocatie, waarna werkzaamheden ook in het broedseizoen kunnen plaatsvinden.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vogels worden niet overtreden, mits de voorgestelde mitigerende maatregelen worden getroffen. Een ontheffing van de Wnb voor vogels is daarmee niet aan de orde.

4.5 REPTIELEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Uit de directe omgeving van de ingreeplocatie zijn geen archiefwaarnemingen bekend van reptielen. Mede op basis van het ontbreken van geschikte reptielbiotopen, zoals heide, heischrale graslanden of goed ontwikkelde bosranden, kan worden aangenomen dat beschermde reptielen niet op de ingreeplocatie voorkomen. Waarnemingen van beschermde soorten komen uitsluitend van grotere afstand, namelijk bosgebieden en heideterreinen op de Veluwe.

Negatieve effecten van de ingreep

Met het ontbreken van beschermde reptielensoorten zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Het voorkómen van negatieve effecten is dan ook niet aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van reptielen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor reptielen is daarmee niet aan de orde.

4.6 AMFIBIEËN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Op de ingreeplocatie zijn geen oppervlaktewateren aanwezig. Daarmee is de aanwezigheid van voortplantingswateren voor beschermde amfibiesoorten uitgesloten. Ook in de ruime omgeving van de ingreeplocatie ontbreken dergelijke wateren. Daarmee is het voorkomen van beschermde amfibiesoorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep uitgesloten.

Negatieve effecten van de ingreep

Met het ontbreken van beschermde amfibiesoorten zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Het voorkómen van negatieve effecten is dan ook niet aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van amfibieën worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor amfibieën is daarmee niet aan de orde.

4.7 VISSEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Op de ingreeplocatie zijn geen oppervlaktewateren aanwezig. Daarmee is het voorkomen van vissen bij voorbaat uitgesloten.

Negatieve effecten van de ingreep

Met het ontbreken van beschermde vissoorten zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Het voorkómen van negatieve effecten is dan ook niet aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vissen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor vissen is daarmee niet aan de orde.

4.8 ONGEWERVELDEN

Aanwezigheid op de ingreeplocatie

Van beschermde dagvlinders, libellen of overige ongewervelden zijn geen populaties bekend op de ingreeplocatie en deze worden er ook niet verwacht. Reden daarvoor is dat de habitatkwaliteit ter plaatse van de ingreeplocatie van marginale kwaliteit is, waardoor de locatie geen essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van beschermde ongewervelden. De gunstige staat van instandhouding van beschermde ongewervelden komt niet in gevaar.

In de NDFF zijn op ruim 400 meter afstand van de ingreeplocatie waarnemingen van eitjes van de sleedoornpage opgenomen. Geschikt habitat voor deze soort, in de vorm van sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden, ontbreekt volledig op de ingreeplocatie.

Negatieve effecten van de ingreep

Met het ontbreken van beschermde ongewervelden zijn negatieve effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Het voorkómen van negatieve effecten is dan ook niet aan de orde.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van ongewervelden worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor ongewervelden is daarmee niet aan de orde.

5 CONCLUSIES

5.1 CONSEQUENTIES NATUURWETGEVING

Wet natuurbescherming – onderdeel soortenbescherming

- Het verspreidingsbeeld van beschermde soorten op de ingreeplocatie en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep is actueel en compleet.
- Binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep komen de volgende beschermde soortgroepen voor: vleermuizen (vliegroute) en broedvogels.
- Negatieve effecten kunnen worden voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen voorafgaand of tijdens de werkzaamheden. Deze zijn opgenomen in de volgende paragraaf.
- Indien de voorgestelde mitigerende maatregelen worden uitgevoerd, wordt overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb voorkomen.

5.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

- Er dient terughoudend omgegaan te worden met verlichting gedurende de werkzaamheden en in de gebruiksfase. Het spaarzaam toepassen van licht en voorkomen van uitstraling naar de omgeving zijn daarbij van belang.
- De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (globaal van maart tot en met juli).
- Als alternatief kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om de ingreeplocatie voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels om er te broeden. Dit kan door het rooien van bomen en struiken, het zeer kort houden van overige vegetaties en door het slopen van de bebouwing. Dergelijke maatregelen dienen uitsluitend voor het voorkómen van vestiging, niet voor het bestrijden van al aanwezige broedgevallen. Op deze wijze wordt voorkomen dat broedvogels gaan broeden op de ingreeplocatie, waarna werkzaamheden ook in het broedseizoen kunnen plaatsvinden.

5.3 SAMENVATTING

In onderstaande tabel is een samenvatting gegeven van de resultaten van de toetsing. De kleuren geven aan of specifiek aandacht besteed moet worden aan de aanwezige natuurwaarden.

GROEN	geen problemen: de werkzaamheden kunnen zonder meer worden uitgevoerd.
ORANJE	attentie: de werkzaamheden zijn gebonden aan een periode of wijze van uitvoer.
ROOD	mitigatie: werkzaamheden kunnen pas worden uitgevoerd na mitigerende maatregelen.
PAARS	ontheffing/vergunning: voor uitvoering van de werkzaamheden is een ontheffing/vergunning nodig.

NATUURWAARDEN	NEGATIEVE EFFECTEN ALS GEVOLG VAN DE INGREEP	MITIGERENDE MAATREGELEN	ONTHEFFING NODIG?
WNB: SOORTENBESCHERMING			
Vleermuizen	Verstoring vliegroute	Terughoudend omgaan met verlichting	Nee
Vogels	Verstoring in broedseizoen	Werken buiten broedseizoen voor vogels (dat loopt van maart t/m juli), of mitigerende maatregelen treffen vóór aanvang broedseizoen	Nee

6 BRONNEN

Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging.

Van de Koppel, S. & P. van Hoof, 2015. Toetsing Flora- en faunawet 2015 kazerneterreinen en Parklaan Ede. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

Van de Koppel, S., 2017. Quick Scan beschermde natuur Klein Hoekelumseweg 2 Bennekom. Toetsing aan de Wet natuurbescherming, onderdelen soortenbescherming en gebiedsbescherming. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.